

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Rodičovské konceptualizace, praktiky a prožitky aktivní mediace digitálních technologií u dětí předškolního věku

Autorka: Emma Kopecká

Oponetka: Radka High

Bakalářská práce se zabývá moderním a důležitým tématem, které jistě ještě bude více zkoumáno a pozorováno i v budoucnosti. Práce je dělena klasicky na teoretickou a empirickou.

Teoretická část je stavěna z důležitých poznatků, autorka abstrahuje z nejnovějších výzkumů i dalších zdrojů. Některá předkládaná zjištění jsou však chaoticky prezentovaná, např. se nejdříve dozvíme o aktivní a restriktivní mediaci, tyto pojmy jsou však vysvětleny až v pozdější kapitole. Chybí popis rozdělení dle Livingstone a Helsper (2008). V textu jsou používané pojmy bez jejich dalšího vysvětlení a propojení s tématem práce, např. dětské agency (str. 23). Čtenář se tak může spíše jen domýšlet, jak byly části textu myšleny a jak kontextově zapadají do dané problematiky.

Velmi dobře propracovaná je Kapitola 4 (Styly rodičovské mediace), která poskytuje základní přehled do problematiky.

Empirická část začíná stanovením 3 výzkumných otázek: VO1: Jaký zastávají rodiče názor ohledně používání digitálních technologií předškolními dětmi? VO2: Jak probíhá aktivní mediace v rodině s předškolním dítětem? VO3: O co se rodiče opírají při digitální výchově předškolních dětí?

Výběr kvalitativní metodologie je dobře argumentován nejen jeho nízkým výskytem v proběhlých studiích, ale i potřebou zisku osobních i zkušeností rodičů a jejich přístupem k výchově. Samotný výzkumný proces by si zasloužil lepší popis. Za nevýhodu spatřuji, že autorka nedodala otázky v rozhovoru, případně témata, jak rozhovor probíhal. Nicméně je lze dohledat v příloze.

Výzkumné kategorie by dle mého názoru dalo více analyzovat, příkladem může být kategorie Používání DT a Používání DT dětmi. V obou kategoriích se objevují stejná data (pasivní užívání vs. edukativní užívání). Při pohledu do schématu jsem více zmatena, protože kategorie "používání DT" chybí. Nevím, zda se v textu na str. 34 jedná o shrnutí, nebo výzkumnou kategorii. V kategorii vnímaný vliv DT na děti se opět objevují edukativní aktivity (Matemág, slovníky a překladače). Představovala bych si větší uspořádanost v prezentovaných kategoriích

V některých případech jsou prezentovaná zajímavá zjištění, jejich interpretace by mohla jít více do hloubky, např. "Z rodičovské perspektivy je pasivní trávení času na digitálních technologiích ztráta nebo zabíječ času. Na tom, že se jedná o aktivitu, která dětem nic nedá, se shoduje většina rodičů. Ačkoliv rádi například společně rádi tráví čas u filmu, pasivní používání technologií vnímají jako něco, co by děti i oni sami mohli nahradit užitečnější činností. Rodiče tedy rozlišují účel používání digitálních technologií a vnímají ho jako zásadní ukazatel vhodnosti trávení času s technologiemi." (str. 35) Zde vidíme, že celkem zásadní zjištění (rodiče rádi společně tráví čas u filmu vs. pasivní používání technologií lze nahradit něčím užitečnějším) je konstatováno, ale neproblematizováno.

Jako stěžejní považuji kapitoly 7.2 a 7.3, jen přemýšlím, zda-li by se data nedala více vytěžit – data jsou zanalyzovaná, ale chybí již zmíněná interpretace.

Chválím diskuzi, která je opravdu diskuzí v pravém slova smyslu – výsledky svého výzkumu autorka porovnává a diskutuje s proběhlými výzkumy. To v bakalářské práci není vždy přítomné.

Z hlediska formálního se občas objevují chyby. V textu se používají se různé citace (někdy jsou psána křestní jména, jindy ne). Občas je autorka nekonzistentní, např. někdy používá „Lauricella et al. (2015) zjistili“, jindy „Lauricella et al. (2015) zjistila“, občas je cizí příjmenín skloňováno, jindy nikoliv.

Ačkoliv spatřuji nedostatky v teoretické i empirické části, bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Jakým způsobem probíhalo kódování dat?
2. Jak by autorka (vzhledem k načteným zdrojům) zhodnotila aktivní mediaci svých informantek? Dá se říci, že se jim něco vede lépe/hůře?

Výsledky kontroly v SIS nevedou k podezření, že by práce byla plagiátem. Studentka v závěrečné práci nedeklaruje použití nástrojů umělé inteligence, odevzdaný text je posuzován jako dílo vzniklé bez přispění AI.

V Unhošti, 13. 5. 2024

PhDr. Radka High, Ph.D.